

REFLEXIÓ

Előző számunkban közzétettük Vedres Nóra beszámolóját folyóiratunk 10. konferenciájának gyermekterápiás kerekasztal-beszélgetéséről. Olyan kérdéseket vetett fel az írás, melyekkel a mai gyermekpszichológia – gyermekpszichiátria aktuálisan szembesül: az átalakított – központosított pedagógiai szakszolgálati rendszer és ennek következménye; a terápiás ellátás beszükülése; a serdülők ellátatlansága. Ígéretünkhöz híven megkerestük a kerekasztal résztvevőit, aktív hozzájárulóit is a témában. Lapzártánkig Zalka Zsolt reflexiója érkezett meg szerkesztőségünkhöz, melyet az alábbiakban örömmel adunk közre.

Továbbra is várjuk a hozzászólást mindazoktól, akiket érint, megmozgat valamely felvetett probléma.

Takácsy Márta szerkesztő

A Pszichoterápia folyóirat 10. konferenciáján „A gyermekterápia tekintélye, avagy mi teszi hitelessé a működésünket” című kerekasztal-beszélgetésen a hallgatóság soraiban foglaltam helyet. Miután a kerekasztal hozzászólói megosztották szempontja-

ikat, dilemmáikat, a hallgatóságnak is módja volt bekapcsolódni a beszélgetésbe, ekkor szóltam én is hozzá. Ennek alapján a szerkesztőség megkeresése Vedres Nóra beszámolójához kért reflexiókat a formálódó diskurzushoz.

A SERDÜLŐK SZÁMÁRA ELÉRHETŐ PSZICHOTERÁPIÁS KAPACITÁSOK BESZÜKÜLÉSÉHEZ

Meglátásom szerint a pedagógiai szakszolgálatok pszichoterápiás kapacitásának folyamatos beszűkülése, az „iskolapszichológia” funkcionális és strukturális eltávolodása a szakszolgálatok még meglévő terápiás szemléletétől és gyakorlatától súlyosabb és aktuálisabb kérdés, mint elsőre gondolhatnánk. Számomra ugyanis ez azzal a *jelentéssel* jár, hogy a gyermekek problémái révén még valahogy megragadható családi anómia, kapcsolati, életviteli, érzelmi zűrzavar, a felnőttek szenvedélyes és önérzetes ön- és heterodestruktivitása egyre kevésbé vonható diskurzusba, megszűnik az egyik legfontosabb szintér, a családi szennyest nem nagyon kell kitergetni, nem nagyon kérdez rá erre senki már. Cserébe a prob-

léma a gyereké lesz, ő lesz a rossz, illetéknéppen őt viszont nevelni kell. Szerencsére ehhez ott az iskola, bízzuk csak a korrekciót az oktatási intézményekre. Nem történik más, mint a gyerekek bűnbakká tétele. Ha a súlyos önértékelési és határérzékelési nehézségekhez nem rendelünk támogatott önismereti, adott esetben családkonzultációs, családterápiás folyamatot, úgy elmulasztjuk a kapcsolati felelősség tisztázásának lehetőségét. Többszörös veszteséget termelünk újra. Ha a viselkedés korrekciója nem jár együtt a pszichofiziológiai egyensúly kapcsolati konszolidációjával, úgy csak mélyebbre temettük a problémát. A terápia versus nevelés *adott esetben* nem módszertani, hanem súlyosan kulturális kérdés.

KAMASZKORUNK LEGSZEBB NYARA – A THALASSA HÁZ, MINT ÁLLATORVOSI LÓ

A Thalassa Házban, érzékelvén a serdülők számára elérhető, hosszú távú pszichoterápiás – rehabilitációs lehetőséget nyújtó szolgáltatások kritikusan alacsony mértékét, már 8 éve elindítottunk egy serdülők számára hozzáférhető rehabilitációs programot. Az

elmúlt évek során az intézetünk stratégiai elemévé vált ez a munka, bekapcsolódtunk oktatási intézményekkel való szoros együttműködésbe, munkánkról rendre beszámoltunk gyermekpszichoterápiás fórumokon. A területen dolgozók számára fontos válto-

zást jelentett, hogy 2014 januárjától felnőtt pszichiátriai osztály nem láthat el 18 év alatti pácienset. Számunkra ez a rendelet a serdülő-ellátásunk végét jelentette volna. Próbáltunk tájékozódni, de sem a felnőtt, sem pedig a gyermek tagozat nem látta sajátjának ezt az indítványt, az államtitkárság pedig nem adott választ a miértre. Próbáltuk a Thalassa részéről, hogy az öt pszichoterápiás osztály együttesen kérje a (felnőtt) tagozaton keresztül, hogy az ellátás *lehetősége* megmaradjon. Ebben viszont nem volt konszenzus az öt osztályvezető között, intézményi szintről pedig nem tudunk rendeletmódosítást indítványozni. Mivel biztosítanunk kellett valahogy a futó serdülőterápiás folyamatok legitimitását, előzetes egyeztetést követően állásfoglalást kértem a Szakmai Kollégium Gyermek és Ifjúságpszichiátriai Tagozatától. Nagy örömünkre a támogató állásfoglalást megkaptuk, miszerint, tekintettel meglévő feltételeinkre és a serdülőknek nyújtott hiánypótló szolgáltatásra, a tagozat támogatja az ellátás folytatását. Ehhez már „csak” a strukturális legitimitációt kellett megszerezni, hiszen hiába a funkció szakmai támogatása, attól az még törvénytelen. Az Országos Tisztifőorvosi Hiva-

---

tal (OTH) javasolta, hogy ha a szakmai támogatás megvan, akkor változatlan feltételekkel és változatlan szakmai tartalommal, 5 ágyra adjunk be kérvényt, hogy azok „ifjúságpszichiátriai rehabilitációs részlegként” működhessenek. Mivel ez csak akut részleg megléte esetén lehetséges, így, szintén OTH egyetértéssel, formába öntöttük a Vadaskerttel eddig is meglévő együttműködésünket, mintegy az ottani akut osztály adná a törvényben előírt feltételt a mi rehabilitációs 5 ágyunkhoz. Az együttműködési szerződésre is rábólintott az OTH. Az Országos Egészségügyi Pénztár (OEP) kifogást nem emelt, finanszírozás szempontjából nem jelent változást a tervezet. Beadtuk a kérvényt, majd kis idő múlva megérkezett az elutasító határozat. Az OTH indoklása alapján a Szakmai Kollégium Gyermek és Ifjúságpszichiátriai Tagozata a hivatalos beadványunkat már nem támogatta, mert álláspontjuk szerint ilyen részleg csak komplett gyermekpszichiátriai rendszerben működhet. Így hát azzal kellett szembesülnünk, hogy funkcionálisan támogatják tevékenységünket, de strukturálisan nem. Ismerős problémája ez a serdülőknek, nehéz a leválás.

Zalka Zsolt